

Posudek vedoucí diplomové práce

Doc. PhDr. Jarmila Mothejzíková, CSc.

Bc. Tomáš GRÁF

Didaktická propedeutika pro studenty angličtiny FF UK se specializací na učitelství AJ

90 stran, anglicky

+ 2 přílohy: /1/ handouty 1-10 pro výukový program v ÚAJD, LS 2011

/2/ studentské hodnocení semináře – FF UK, jaro 2011

ÚAJD FF UK

Praha, srpen 2011

Koncepčně netradičně pojatá diplomová práce, (jež není vystavěna dle klasické metodiky diplomových a dalších vědeckých prací z didaktiky), přináší stručný nástin obsahu v tomto akademickém roce nově zavedeného předmětu na ÚAJD, jímž je didaktická propedeutika, vyučovaná v LS v závěrečném ročníku bakalářského studia.

Přes tuto stručnost nástinu (autor nemohl vzhledem ke stanovenému limitu rozsahu DP uvést vše, co do konkrétní výuky zahrnul,) je předložená diplomová práce výstižná a exaktně informativní a celkově je svým obsahem mimořádně přínosná a podnětná pro komplexnost oboru DAJ na ÚAJD, neboť tvoří nutný a kvalitativně vynikající základ daného vědního oboru na tomto pracovišti, jenž dále pokračuje ve studiu magisterském s možností studia postgraduálního.

Je mi vskutku potěšením tuto práci posuzovat, stejně tak jako vidět svrchovaně pozitivní reakci studentů na tento seminář. Jeho psychologicky orientovaná náplň dává poprvé na tomto pracovišti studentům v rámci předmětu DAJ vhléd do procesu výuky */teaching/* skrze studentovu sebereflexi učení vlastního */learning/*. Tato koncepce předmětu je z mnoha aspektů optimální pro pochopení zákonitostí velmi širokého oboru a je mj. vysoce motivující, neboť student začíná uchopení předmětu pozitivní sebereflexí. (Což mj. rovněž dává základ pro koncepci výuky AJ, jež se v současnosti ve světové didaktice velmi akcentuje, a tou je *reflective teaching*.)

Za velmi podnětný a přínosný považuji u této DP nejen autorovu motivaci a výběr subtémat - jednotlivých kapitol -, ale i sám způsob zpracování jak po stránce obsahové, formální i jazykové, obzvláště oceňuji adekvátní proporce mezi teorií a praxí a následnou úspěšnou prezentaci ve výuce. Autor se pohybuje v oblasti velmi rozsáhlé a v odborné literatuře prezentované v rámci několika různých vědních oborů – nejčastěji psychologie, pedagogiky, informační technologie, lingvistiky a lingvistiky aplikované, navíc prezentované v širokém a značně různorodém, mnohdy vzájemně si odporujícím a kontroverzním spektru pohledů na prezentovaná subtémata. Pan Gráf se ve spleitosti a vzájemné propojenosti těchto oborů i praktických výukových postupů a pomůcek zorientoval výborně a pro výuku disciplíny na ÚAJD, jejímž cílem je uvedení studenta do problematiky oboru, zcela optimálně. Část teoretická představuje relativně ucelený přehled bázevých oborů, frekventních teorií a pohledů na danou problematiku.

V části teoretické P. Gráf vyhledal relevantní zdroje a následně relevantní východiska pro část praktickou, aplikovanou a aplikovatelnou. Uvádí výběr relevantní bibliografie, jež ilustruje jeho výborný přehled v literatuře oboru jak nejnovější, tak i data staršího.

Vzhledem ke skutečnosti, že tento předložený výukový program byl již mimořádně úspěšně verifikován v konkrétní výukové praxi v LS 2011 nebudu v tomto posudku uvádět další pozitiva této nadstandardní DP (ta ráda uvedu v průběhu ústní části obhajoby), rovněž tak nebudu hodnotit aspekty praktické a pedagogické v budoucí perspektivě, neboť tento obor, jako disciplína multifaktoriální, se velmi rychle mění. A je dalším pozitivem této DP, že autor si tuto dynamičnost DAJ uvědomuje, plně ji reflektuje a u studentů cit pro vnímání tohoto pohybu velmi jemně kultivuje, současně však prezentuje klasické základy oboru.

V následující části posudku zhodnotím celkové úsilí autora a jeho úspěšnou snahu vytvořit pro studenty motivující a pragmatické, v praxi dlouhodobě využitelné, základy vědního oboru tak širokého, někdy až kontroverzního a problematického, stejně tak jako kvalitu celé předložené DP závěrečným návrhem posudku.

Vzhledem k celkové vysoké úrovni, jak již bylo několikrát uvedeno výše, a vzhledem k samostatnosti zpracování, relevanci tématu i subtémat, ke kvalitě dalších vypracovaných výukových materiálů i vzhledem k požadavkům na diplomovou práci z lingvistiky aplikované:

/1./ plně doporučuji tuto DP k obhajobě a předběžně navrhuji klasifikaci výborně,

/2./ dále doporučuji, aby tato DP byla dle stávajících ustanovení FF UK pro rigorózní řízení k tomuto řízení po obhajobě rozšířena a předložena,

/3./ dále doporučuji, aby tato práce byla po menších úpravách a doplněních */ vydána jako skriptum.

*/ Ať již pro výše uvedené účely publikační, či/a k vlastní obhajobě autorovi ještě předkládám několik myšlenek k úvaze:

1. Celkově sjednotit rozsah/proporci kapitol. /Doporučovala bych ve prospěch rozšíření učiva do 15 kapitol, byť má semestr 13 týdnů, ale míval 15.../
2. Akcentovat úzkou spojitost, propojenost a návaznost studovaných oborů, tedy aplikovanou lingvistiku s lingvistikou **širší** zmínkou o **kontrastivní lingvistice** a Pražském funkcionalismu a zde uvést vedle jmen zahraničních lingvistů i jména našich předních anglistů. /Body 1.1 a 1.2./ Str.11, v pozn.1 snad zmínit i *Dictionary of Applied Linguistics*, Longman...
3. /5.1/ uvést něco více o charakteristikách věku studentů. Zde dále uvést i další časté zkratky vedle CPH i C.A. a C.P / CA, CP.
4. V kap.8 doporučuji uvést i další názvy uvedených metod, mj. v 8.1.2 spíše plurál – n. ...Method/s; zde precizovat Berlitzovu metodu jako jednu z několika variant/podob přímých metod;
V kap. 8 dále doporučuji doplnit bod 8.1.10 Eklektické metody (The Eclectic Method/s).
5. Poněkud rozšířit 12.1 The Learner Autonomy o/v bodě **critical thinking**.
6. Poněkud rozšířit kap.13 The Good Language Teacher.
7. Dále doporučuji k úvaze zařadit do propedeutiky **širší** zmínku o roli překladu ve VAJ jako velmi diskutovanému aspektu DAJ.
8. Případně doplnit handouty 11-13(15), byly-li zpracovány.
9. Doplnit české ekvivalenty odborných termínů v malém slovníčku.

Výše uvedené poznámky 1-9 necht' nikterak nesníží vynikající úroveň této DP. Jsem si vědoma, jak je výukový čas omezen, v realitě ještě zkracován dotazy studentů, a že jej nelze rozšířit jinak než samostatným studiem, a právě pro účely publikace jsem tato doporučení uvedla.

Ráda na závěr opakuji kladné hodnocení této vynikající a zralé diplomové práce parafrází Hegelovy klasické these - KRITÉRIEM PRAVDIVOSTI /což chápeme v našem případě jako synonymum pro relevanci a kvalitu/ JE PRAXE, tedy zde více než úspěšná praxe pedagogická - výuka.

Stejně tak i spojení klasických základů didaktiky AJ/CJ s nejnovějšími vývojovými trendy v oboru je právě ona optimální koncepce oboru, jež v celosvětové DAJ/DCJ představuje jedinou plodnou koncepci nejen vědeckou, ale i kvalitativně špičkovou.

Bylo mi opravdu potěšením psát tento posudek na práci kolegy, který chce v tomto oboru na ÚAJD FF UK pokračovat.

V Praze 7. září 2011

Doc. PhDr. Jarmila Mothejzíková, CSc.
ÚAJD FF UK